

OPINIA POKONTROLNA KONTROLI nr POIS-01.04.01-A/6/2021

A. Podstawowe informacje o kontroli i jednostce kontrolowanej

1.	Numer kontroli	POIS-01.04.01-A/6/2021
2.	Numer projektu	POIS.01.04.01-00-0025/17
4.	Tytuł projektu	Modernizacja rozdzielnic SN w rozdzielniach sieciowych SN zasilających obszary miejskie województwa dolnośląskiego w celu realizacji koncepcji sieci inteligentnej.
5.	Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli	§ 13 Umowy o dofinansowanie nr POIS.01.04.01-00-0025/17-00
6.	Nazwa jednostki kontrolowanej	TAURON Dystrybucja S.A.
7.	Adres jednostki kontrolowanej	ul. Podgórska 25A, 31-035 Kraków
8.	Osoba dokonująca czynności kontrolnych	Katarzyna Żebrowska Główny Specjalista Biuro Kontroli i Audytu Ministerstwo Klimatu i Środowiska
9.	Termin i rodzaj kontroli	Kontrola doraźna, przeprowadzona w dniach: 5 maja – 28 czerwca 2021 r.
10.	Zakres kontroli	Kontrola zmian w umowie nr 2018/UM/TD/WB ZAK04/10339/L z dnia 18.05.2018 r. na roboty budowlane: Modernizacja rozdzielnic SN w rozdzielniach sieciowych SN zasilających obszary miejskie województwa dolnośląskiego w celu realizacji koncepcji sieci inteligentnej – modernizacja RS 20 kV, R-Mieroszów. Zadania nr 1702111 wprowadzonych Anekssem nr 4 z dnia 11.01.2021 r. Zakres wprowadzonych zmian: zmiana terminu realizacji umowy oraz zwiększenie wynagrodzenia wykonawcy.
11.	Dane identyfikujące kontrolowaną umowę/zmiany umowy	
12.	Numer umowy oraz data zawarcia z wykonawcą	Aneks nr 4 z dnia 11.01.2021 r.
13.	Podstawa prawna zawarcia umowy	Załącznik K do Regulaminu Udzielania Zamówień w Grupie TAURON, stanowiący Załącznik nr 1 do Zarządzenia do stosowania w Grupie TAURON nr 27/2020 Wiceprezesa Zarządu ds. Finansów TAURON Polska Energia S.A. z dnia 27 lutego 2020 r.

		Rozdział 6.5.2 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z 19.07.2017 r.
14	Nazwa Wykonawcy umowy	ENERGOAPARATURA S.A. Ul. Gen. K. Pułaskiego 7 40-273 Katowice
15	Wartość netto umowy	6 746 738,24 zł – po Aneksie nr 4
16	Wartość brutto umowy	6 746 738,24 zł + VAT – po Aneksie nr 4

B. Ustalenia kontroli

Na mocy zapisów Umowy o dofinansowanie projektu nr POIS.01.04.01-00-0025/17, Beneficjent przyjmuje na siebie obowiązek realizacji projektu z należytą starannością oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i unijnego. W szczególności, w Umowie o dofinansowanie znajduje się klauzula warunkująca uznanie wydatków za kwalifikowane, poniesieniem ich zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* (dalej Wytyczne).

Do oceny prawidłowości postępowania w zakresie dokonania przez Beneficjenta zmian w Umowie nr 2018/UM/TD/WB ZAK04/10339/L z dnia 18.05.2018 r. stosuje się *Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 19 lipca 2017 r.*

Zgodnie z treścią Rozdziału 6.5.2 pkt. 22 ww. *Wytycznych* nie jest możliwe dokonywanie istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy chyba, że:

- a) Zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w zapytaniu ofertowym oraz określił warunki takiej zmiany, o ile nie prowadzą one do zmiany charakteru umowy,
- b) zmiany dotyczą realizacji dodatkowych dostaw, usług lub robót budowlanych od dotychczasowego wykonawcy, nieobjętych zamówieniem podstawowym, o ile stały się niezbędne i zostały spełnione łącznie następujące warunki:
 - i. zmiana wykonawcy nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, w szczególności dotyczących zamienności lub interoperacyjności sprzętu, usług lub instalacji, zamówionych w ramach zamówienia podstawowego,
 - ii. zmiana wykonawcy spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla zamawiającego,
 - iii. wartość każdej kolejnej zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie,
- c) zmiana nie prowadzi do zmiany charakteru umowy i zostały spełnione łącznie następujące warunki:
 - i. konieczność zmiany umowy spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć,

- ii. wartość zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie,
- d) zmiana nie prowadzi do zmiany charakteru umowy a łączna wartość zmian jest mniejsza niż 5 225 000 euro w przypadku zamówień na roboty budowlane.

Jednocześnie w § 14 ust. 7 pkt 2 *Regulaminu Udzielania Zamówień w Grupie TAURON* (procedura beneficjenta wprowadzona do stosowania Zarządzeniem Wiceprezesa Zarządu ds. Finansów nr 27/2020 z dnia 27 lutego 2020 r.) określono, że dokonywanie zmian umów wymaga sporządzenia uzasadnienia przez komórkę odpowiedzialną za nadzór nad realizacją umowy i uzyskania uprzednio opinii kierownika komórki zakupowej pod względem zgodności wniosku z zasadami udzielania zamówień. Ponadto w § 14 ust. 8 ww. *Regulaminu* zapisano, że jeśli zmiana dotyczy istotnych elementów umowy w szczególności wynagrodzenia wykonawcy, terminu realizacji umowy, zakresu przedmiotu umowy zmianę umowy wraz z uzasadnieniem zatwierdza się zgodnie z kompetencjami określonymi w załączniku H. Jednocześnie nie dopuszcza się zmian umowy, która mogłaby mieć wpływ na wybór wykonawcy.

§ 9 ust. 5 *Regulaminu Udzielania Zamówień w Grupie TAURON dofinansowanych ze środków pomocowych* (Załącznik K do *Regulaminu Udzielania Zamówień w Grupie TAURON*) określa zasady dotyczące dokonywania zmian w umowach.

Zapisy dotyczące możliwości zmian postanowień umowy nr 2018/UM/TD/WB ZAK04/10339/L z dnia 18.05.2018 r. znajdują się w § 1 i § 22 przedmiotowej umowy.

W aneksie nr 4 z dnia z dnia 11.01.2021 r. dokonano zmiany polegającej na wydłużeniu terminu wykonania przedmiotu umowy z 17.01.2020 r. na termin nie dłuższy niż 31.03.2021 r. oraz zwiększeniu wynagrodzenia wykonawcy z 6 690 000 zł + VAT na 6 746 738,24 zł + VAT.

Zgodnie z wnioskiem o sporządzenie aneksu nr 4 z dnia 10.12.2020 r. faktycznym uzasadnieniem zmiany terminu wykonania umowy było wstrzymanie realizacji prac przez firmę GE Power Sp. z o.o. (realizującej na zlecenie producenta rozdzielnicy SN (Elektrobudowa S.A. z siedzibą w Katowicach) parametryzacji urządzeń EAZ zabudowanych ww. rozdzielnicy, do czasu uregulowania płatności przez producenta urządzenia. Postanowieniem Sądu Rejonowego ogłoszono upadłość producenta rozdzielnicy obejmującą likwidację majątku dłużnika. Wykonawca prowadził indywidualne negocjacje z firmą GE Power Sp. z o.o. w sprawie kontynuowania prac w ramach ww. zadania inwestycyjnego. Wykonawca zrealizował ze swojej strony wszelkie płatności za dostawę i uruchomienie urządzenia. W związku z tym Wykonawca zawniósł do Zamawiającego o przedłużenie terminu realizacji zadania do dnia 31.03.2021 r.

Faktycznym uzasadnieniem zwiększenia wynagrodzenia wykonawcy była konieczność wykonania przyłącza wodociągowego według zmienionego projektu. Zmiana projektu była podyktowana wycofaniem zgody przez właścicieli nieruchomości, na której zlokalizowany był wodociąg, na przeprowadzenie robót w obrębie ich nieruchomości. Od listopada 2019 r. do lipca 2020 r. Wykonawca prowadził negocjacje z właścicielami nieruchomości w celu uzyskania zgody na prowadzenie prac, które zakończyły się niepowodzeniem. W związku z tym zdecydowano o przeprowadzeniu przyłącza wodociągowego trasą alternatywną omijającą ww. nieruchomość. Alternatywna trasa omijająca ww. nieruchomość jednocześnie zwiększyła długość przyłącza względem trasy zaplanowanej w pierwotnym projekcie budowlanym, co spowodowało zlecenie Wykonawcy robót zamiennych wycenionych na podstawie nowych kosztorysów wykonawczych na kwotę 56 738,24 zł netto.

Wniosek o sporządzenie aneksu nr 4 został pozytywnie zaopiniowany przez Kierownika Wydziału Zakupów w Departamencie Zakupów i Logistyki oraz zaakceptowany przez kierownika komórki realizującej umowę, co jest zgodne z regulacjami znajdującymi się w § 14 ust. 7 pkt 2) *Regulaminu Udzielania Zamówień w Grupie TAURON*.

Niemniej należy zauważyć, że Umowa powinna zostać zrealizowana do 17.01.2020 r., natomiast Aneks nr 4 zmieniający termin realizacji umowy został zawarty 11.01.2021 r. tj. rok po upływie umownego terminu zakończenia realizacji zamówienia.

Beneficjent wyjaśnił¹, że Zarówno Wykonawca jak i Zamawiający próbowali uzyskać zgodę właściciela na wykonanie prac, co pozwoliłoby na kontynuację zadania bez konieczności uzyskiwania dodatkowych decyzji administracyjnych i ponoszeniu dodatkowych kosztów przez Zamawiającego. Zbyt wygórowane żądania właściciela działki zmusiły Zamawiającego do podjęcia decyzji o przeprowadzeniu przyłącza wodociągowego trasą alternatywną. Zamawiający zobowiązał Wykonawcę do przedstawienia koncepcji oraz kosztorysów koniecznych do wyliczenia wynagrodzenia różnicowego oraz do rozpoczęcia starań o niezbędne zgody i decyzje administracyjne. Zmiana trasy przyłącza spowodowała konieczność wprowadzenia zmian zarówno terminowych, jak również kwoty umownej w już procedowanym aneksie terminowym nr 4, co spowodowało wydłużenie czasu procedowania ww. aneksu. Wykonawca pomimo, że aneks był w trakcie procedowania podjął wszystkie działania mające na celu zrealizowanie budowy przyłącza wodociągowego do stacji R-Mieroszków.

Ponadto Beneficjent wyjaśnił, że nie naliczył kar umownych, jednak w celu zabezpieczenia swoich interesów wstrzymał płatność 10% wartości umowy z Wykonawcą na poczet kar, pomimo iż Wykonawca zrealizował zakres umowy zarówno rzeczowy jak i finansowy w około 99%. Zdaniem Beneficjenta okoliczności, o których mowa powyżej, były nie do przewidzenia na etapie przygotowania postępowania oraz nawet po rozpoczęciu realizacji, były niezależne od Wykonawcy i Zamawiającego.

Jako uzasadnienie prawne zawarcia aneksu nr 4 z dnia 11.01.2021 r. podano § 1 ust. 4 oraz § 22 pkt 2 pkt. 8 Umowy.

Zgodnie z § 1 ust. 4 Umowy Zamawiający może zlecić Wykonawcy wykonanie robót dodatkowych lub zamiennych w stosunku do wytycznych i projektu budowlanego, jeżeli wykonanie takich robót okaże się konieczne do prawidłowej realizacji Przedmiotu Umowy, na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia. W przypadku stwierdzenia przez Zamawiającego konieczności lub celowości realizacji robót, o których mowa w zdaniu poprzednim, powierzenie wykonania robót następuje na podstawie pisemnego aneksu do Umowy określającego zakres robót, warunki ich wykonania oraz wysokość i warunki wynagrodzenia. Sposób wyceny prac dodatkowych i zamiennych został opisany w § 4 ust. 2 Umowy.

Natomiast zgodnie z § 22 pkt 2 pkt. 8 do okoliczności uprawniających do ewentualnych zmian postanowień Umowy należą inne przyczyny zewnętrzne, niezależne wyłącznie od Zamawiającego, a zarazem niezależne od Wykonawcy, uniemożliwiające bądź utrudniające realizację Przedmiotu Umowy.

Beneficjent wyjaśnił, że dokonał sprawdzenia kosztorysu zamiennego przesłanego przez Wykonawcę. Na podstawie pliku źródłowego programu „NORMA” wykonano

¹ Mail z 28.05.2021 r.

wydruk do PDF z widocznymi cenami robocizny oraz narzutami, które są zgodne z zapisami § 4 ust. 2 Umowy².

Kontrolujący potwierdza prawidłowość uzasadnienia prawnego zawarcia aneksu.

Po przeanalizowaniu procedury zawarcia Aneksu nr 4 z dnia 11.01.2021 r., przedłożonych dokumentów i wyjaśnień potwierdzono, że przedmiotowy aneks został zawarty zgodnie z regulacjami znajdującymi się w Rozdziale 6.5.2 pkt. 22 lit. a, b, c i e *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020, Regulaminu Udzielania Zamówień w Grupie TAURON* oraz w umowie nr 2018/UM/TD/WB ZAK04/10339/L z 18.05.2018 r. Potwierdzono również, że zapisy dotyczące możliwości wprowadzania zmian do umowy znajdowały się we wzorze umowy będącej załącznikiem do *Specyfikacji Warunków Zamówienia*. Powyższa zmiana nie doprowadziła do zmiany charakteru umowy.

Analiza ryzyka w projekcie

Beneficjent sporządził Analizę ryzyka nadużyć finansowych projektu „Modernizacja rozdzielnic SN w rozdzielniach sieciowych SN zasilających obszary miejskie województwa dolnośląskiego w celu realizacji koncepcji sieci inteligentnej.”.

Ponadto beneficjent posiada procedury dotyczące przeciwdziałania wystąpieniu konfliktu interesów, zapobiegania korupcji i nadużyciom finansowym w zakresie korupcji, procedury dotyczące przeciwdziałania znikom przetargowym oraz fałszowaniu dokumentów.

W ww. dokumenty zostały zweryfikowane w trakcie kontroli nr POIS.01.04.01-U/13/19.

Symptomy mogące wskazywać na wystąpienie nadużycia finansowego

Nie stwierdzono symptomów mogących wskazywać na wystąpienie nadużycia finansowego.

Zastosowane techniki kontrolne:

Do weryfikacji niniejszego zakresu kontroli wykorzystano:

- a) analizę dokumentów źródłowych,
- b) wyjaśnienia beneficjenta.

Wypełniono następujące listy sprawdzające:

- Lista sprawdzająca dokumenty/informacje w aneksach nieobjętych zakresem stosowania ustawy PZP,
- Lista sprawdzająca dotycząca ustalenia stosowanego trybu zwiększenia wartości zamówień podstawowych na roboty budowlane,
- Lista sprawdzająca dotycząca symptomów mogących wskazywać na wystąpienie nadużycia finansowego do wykorzystania podczas kontroli zawierania umów.

Przeprowadzono analizę zawartą przez Beneficjenta umowy na roboty budowlane, dokumentacji która dotyczyła zawarcia kontrolowanego aneksu do umowy oraz wyjaśnień Beneficjenta.

C. Wykaz stwierdzonych naruszeń i nieprawidłowości

Nie dotyczy

D. Informacja o korektach finansowych

Nie dotyczy

² Mail z 21.06.2021 r.

E. Zalecenia

Nie wydano zaleceń

F. Informacja o wystąpieniu z wnioskiem do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o przeprowadzenie kontroli (nie dotyczy)

.....

Podpis osoby przeprowadzającej czynności kontrolne

.....

Podpis Dyrektora Biura Kontroli i Audytu

Pouczenie:

Zgodnie z Podrozdziałem 4.1 Załącznika nr 1 do Zaleceń dla instytucji zaangażowanych w realizację POIiŚ 2014-2020 w zakresie procedur kontrolnych oraz systemu rocznych rozliczeń do wydanej informacji pokontrolnej beneficjent może zgłosić pisemne zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem. Zastrzeżenia należy przekazać instytucji kontrolującej w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji pokontrolnej. W takim wypadku dokumentacja podlega ponownej weryfikacji.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że istnieje możliwość przedłużenia terminu na zgłoszenie zastrzeżeń na Państwa wniosek, złożony przed upływem terminu zgłoszenia zastrzeżeń. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do informacji pokontrolnej z przekroczeniem ww. terminu, przeprowadzający kontrolę ma prawo odmówić ich rozpatrzenia.